

Asiateksti

Tieteellinen
teksti

Luova teksti

Tieteen kielen piirteitä:

- teksti jäsentyy asian logiikan mukaan (analyysi, luokittelu, vertailu, kronologia, teema teemalta eteneminen, tutkimuksen kulun mukainen järjestys tms.)
- jäsentely tuodaan läpinäkyvästi esille (otsikointi, kappalejako, tekstin sidosteisuus → sisältö on helppo hahmottaa)

Tieteen kielen piirteitä:

- otsikko nimeää asian lyhyesti (ilman kannanottoja)
- asioiden käsittely on neutraalia, objektiivista ja analyyttistä
- ilmaisu on eksaktia (tarkkaa, täsmällistä, yksitulkintaista, aukotonta)
- käytetään alan erityissanastoa
- keskeiset käsitteet määritellään tarpeen mukaan

Tieteen kielen piirteitä:

- perustelut ovat tarkkoja ja perustelutapa tuodaan esille (lukija voi seurata, miten päätely etenee ja mihin päätelmät perustuvat)
- luotettavuus todistellaan (esim. tutkimustapa selostetaan tarkkaan, lähteet ilmoitetaan huolellisesti)
- pääpaino on sisällössä
- teksti on suunnattu kyseisen alan asiantuntijoille

Asiateksti

- Korostaa edelleen asiaa, kuten tieteellinenkin teksti.
- On myös sävyltään neutraalia ja täsmällistä. Esimerkiksi mittayksiköt ilmoitetaan tarkasti.
- Kirjoitetaan passiivimuodossa.
- Vältetään huumoria.

Keinoja keventää ilmaistutapaa asiallisesti

- Otsikot lauseita (ei kuitenkaan liian värikkääitä)
- Kappaleet lyhyehköjä
- Esimerkkejä ja muuta havainnollistavaa ainesta
- Asiantuntijoiden ja asianosaisten haastatteluja
- Kuvia luomaan myös mielikuvia
- Kielen luettavuutta tehostetaan, esitystapa tehdään ”vetäväksi”,

MUTTA

Esitystapaa voidaan ”keventää” JOSSAIN MÄÄRIN MUTTA

- säilytetään ammattikieli ja asioiden neutraali ja objektiivinen tarkastelu
- ilmoitetaan lähteet tarkkaan
- tuodaan perustelutavat esille.

Luovan tekstin piirteitä

- kontekstisidonnaisuus
- aika- ja tapahtumajärjestys
- assosiaatiot, mielikuvat, elämykset
- tunne kietoutuneena havaintoihin ja tietoihin

Keinoja muokata tekstiä omannäköiseksi

- Tehdään visuaalisesti näyttävä ja kiinnostava ulkoasu
- Otsikoista tehdään iskeviä; herätellään tunteita, aiempia kokemuksia ja eläemyksiä
- **Henkilökohtaisuus** - tunteet mukaan luonnollisella ja lukijaa puhuttelevalla tavalla
- **Keskusteleva ote** – tarjotaan lukijalle mahdollisuus ajatella, kokea ja pohtia itse, ei selitetä aukottomasti

Luovan tekstin keinoja:

- **Ilmaisun helppous, kiinnostavuus ja värikkyys**
 - Tekstistä tehdään eloisaa ja rytmikästä, jotta se vetää lukijan mukaansa. Virkkeet ovat lyhyehköjä ja rakenteeltaan vaihtelevia, mutta helpoja.

Valitse tyyli tekstin mukaan:

- Teoriataustan ja työskentelymenetelmien esittelyssä kannattaa käyttää asiatyyliä. Tämä tuo työlle uskottavuutta ja sen tekijälle vakuuttavuutta.
- Johdanto- ja pohdinta-osioissa voi kirjoittaa vapaammin. Tällöin kannattaa myös käyttää minä-muotoa. Luova teksti tuo tekijän läheemmäs lukijaa ja ilmentää persoontaa.